

Toelichting Examenenheid E - Examen 14/22 Werkbegeleiding geven

Sprints voor voorbereiding, uitvoering en beoordeling examens

In deze toelichting staan de sprints voor de voorbereiding, uitvoering en beoordeling van examens 14/22, Werkbegeleiding geven, dat gedaan wordt op school of in de BPV. De toelichting leidt niet tot wijzigingen in (de beoordeling van) het examen zelf.

Examenenheid en examens	Opdrachten	Plaats van het examen
EXEE EX14/22 Geeft werkbegeleiding	<p>Je gaat op school en/of in de BPV werkbegeleiding geven via een combinatie van de examenopdracht bij examens 14/22 en een PIT-opdracht bij PIT5 (BBL VKT) en ZGK-v in P6 (BOL).</p> <p>De opdrachten staan hieronder en zijn verderop uitgewerkt in de vorm van sprints.</p> <p>Vorbereidende theoretische opdrachten: Maak in het kader van ZGK-v (BOL) of PIT (BBL) de voorbereidende theoretische opdrachten gericht op jij als werkbegeleider en de fasen van het werkbegeleidingsproces.</p> <p>ZGK-v (BOL) of PIT (BBL) - opdracht: Stel een werkbegeleidingsplan op voor een stagiaire of leerling, om te kunnen gebruiken als basis voor het geven van werkbegeleiding op school of in de BPV in het kader van de examenopdracht.</p> <p>Examenopdracht in de vorm van gedragsobservatie: Werk een nieuwe collega of vrijwilliger in of begeleid een stagiaire of nieuwe leerling-collega. Kies in overleg een manier van begeleiden die aansluit bij haar/zijn mogelijkheden, wensen en doelen. Geef feedback op haar/zijn leeractiviteiten, beroepsmatig handelen en voortgang.</p>	<p>BBL en BOL met parttimestage (bv. leerafdeling, gilde) en BBL-studenten, waarbij BPV-2 een jaar omvat: in BPV-2.</p> <p>BOL met fulltimestage: op school tijdens de lessen verzorgende en verpleegtechnische vaardigheden (VWV-lessen) gericht op het begeleiden van een groepje van twee tot vier jongerejaars (oefengroepje) die handelingen moeten oefenen.</p>

Inleiding op het examen

Je zit in het laatste jaar van de opleiding. In dit jaar moet je laten zien dat je alle verzorgende en begeleidende competenties hebt ontwikkeld, zodat je als beginnend beroepsbeoefenaar aan de slag kunt. Dit betekent ook dat je je aandacht moet kunnen verleggen van het microniveau van zorg en begeleiding (kerntaak 1, gericht op de individuele cliënt of een groep cliënten) naar het mesoniveau van zorg en begeleiding (kerntaak 2, gericht op de organisatie van het werk). Hierbij hoort ook dat je werkbegeleiding moet kunnen geven aan jongerejaars of nieuwe collega's of vrijwilligers kunt inwerken

De opdracht bij examen 14/22 bestaat uit het begeleiden van een stagiaire of leerling of het inwerken van een nieuwe collega of vrijwilliger, die past bij de mogelijkheden, wensen en doelen, en het geven van feedback op de leeractiviteiten, beroepsmatig handelen en de voortgang. Het resultaat is dat je door middel van passende begeleiding ervoor hebt gezorgd dat de expertise van de stagiaire/leerling of nieuwe collega/vrijwilliger optimaal is ingezet. Of je dit resultaat hebt bereikt, wordt beoordeeld via een gedragsbeoordeling.

Je doet het examen in BBL en BOL met parttimestage in BPV-2. Als je het examen niet haalt, kun je het bij voldoende tijd in BPV-2 een keer herkansen of krijg je, bij toestemming van de examencommissie, verlenging van de opleiding.

In BOL met fulltimestage doe je het examen in het laatste half jaar op school door middel van het begeleiden van jongerejaars tijdens het oefenen van verzorgende of verpleegtechnische handelingen tijdens de skillslessen. Als je dit examen op school niet behaalt, moet je het herkansen in BPV-2.

Vorbereiding op het examen

Bereid je voor op het examen via de volgende sprints (zie GO/NO GO-formulier bij EX14/22).

1. Volg de lessen over werkbegeleiding geven (zie weekplanning in de WIKI).
2. Maak de voorbereidende theoretische opdrachten over jij als werkbegeleider en de fasen van werkbegeleiding
3. Maak een werkbegeleidingsplan.
4. BBL en BOL met parttimestage: Doe de BPV-activiteiten die passen bij het werkproces Werkbegeleiding geven.
BOL met fulltimestage: Geef werkbegeleiding tijdens min. vier skillslessen in een jongerejaarsgroep, aan twee tot vier studenten uit de groep (oefengroepje). In de daaropvolgende laatste skillsles wordt het examen afgenomen.
5. Vraag en krijg een GO voor het examen.

Sprint 1

Volg de lessen over werkbegeleiding geven en oefen de gesprekken in het kader van werkbegeleiding.

Sprint 2

Maak de voorbereidende opdrachten over jij als werkbegeleider en de fasen van werkbegeleiding. De docent laat je weten in welke leerlijn je hiermee aan de slag gaat.

1. Wie ben ik als begeleider?

- a. Doe de test via de volgende link: <https://www.123test.nl/leerstijl/>
- b. Onderaan de pagina staat de link "bewaar je resultaten" kopieer deze link in je verslag of download de uitslag en plak die in je verslag.
- c. Geef je mening over het resultaat. Is het herkenbaar? Verrast het je? Leg dit uit en geef hierbij twee voorbeelden.
- d. Heb ooit al eerder iemand begeleid of heb je zelf al eens eerder begeleiding gehad.
Was dat naar jouw idee goede of juist geen goede werkbegeleiding? Leg uit waarom.
- e. Hoe zou jij zelf werkbegeleiding willen geven? Wat zou je juist wel doen en wat juist niet?
- f. Wat is je eigen leerstijl en wat betekend dit voor het begeleiden van een stagiaire?

2. De wijze waarop werkbegeleiding wordt gegeven

Lees uit de reader Werkbegeleiding Hoofdstuk 1 en 2.

- a. Benoem wat de definitie is van “werkbegeleider” volgens de MBO-raad.
- b. De stagiaire loopt stage in een instelling. Zij heeft met vijf verschillende personen te maken tijdens de BPV. Benoem welke personen dit zijn volgens blz. 3 van de reader.
- c. In de reader wordt gesproken over een ‘professionele grondhouding’.
Welke drie aspecten zijn het meest op jou van toepassing? Leg uit waarom je dat van je zelf vindt.
- d. Hieronder staan vier begeleidingsstijlen die worden onderscheiden. Leg in je eigen woorden uit wat elke stijl inhoudt.
 1. Autoritaire stijl
 2. Democratische stijl
 3. Consulterende stijl
 4. Laissez-faire stijl.

Welke stijl past het beste bij jou als werkbegeleider?

3. De overdracht van vakkennis, vaardigheden, houding

Lees uit de reader Werkbegeleiding Hoofdstuk 3 t/m 3.2.2.

Lees de casus “Lotte” in de bijlage bij deze toelichting door en verplaats je in de rol van werkbegeleider.

Het begeleiden bestaat uit drie fasen:

- introductie- of inwerkfase
 - de werk/leerfase
 - de evaluatie- of beoordelingsfase.
- a. Beschrijf kort wat deze fasen inhouden.
 - b. Welke doelen heeft Lotte? Benoem er drie.

4. Begeleiden tijdens de introductie- of inwerkfase

- a. Welke doelen moet Lotte behaald hebben na tien weken?
- b. Welke doelen moet Lotte behaald hebben aan het eind van deze stage?

5. Begeleiden tijdens de werk-/leerfase

Lees uit de reader Werkbegeleiding Hoofdstuk 3.2.3 en 3.2.4.

Beschrijf aan de hand van onderstaand schema wat Lotte moet leren om een bewoner te wassen.

Fase van de werk-/leerfase Bewoner wassen	Leeractiviteiten stagiaire	Begeleidingsactiviteiten werkbegeleider/docent
Kennisfase		
Oefenfase		
Praktijkfase		

6.Begeleiden tijdens de evaluatie-/beoordelingsfase

Lees uit de reader Werkbegeleiding Hoofdstuk 3.2.4, 3.3 en hoofdstuk 5.

- a. Noem het verschil tussen een begeleidingsgesprek en beoordelingsgesprek.
- b. Hoe geef je feedback?
- c. Benoem vijf problemen die je als werkbegeleider kan tegen komen bij het begeleiden van en feedback geven aan stagiaires.
- d. Wat kunnen oplossingen zijn om met deze vijf problemen om te gaan?

Sprint 3

Maak een werkbegeleidingsplan

- a. Kies een stagiaire of leerling (in de BPV) of een oefengroepje (op school).
- b. Beschrijf de beginsituatie in een kort profiel.
- c. Maak voor je stagiaire/leerling of oefengroepje een werkbegeleidingsplan.
Gebruik hierbij het formulier Werkbegeleidingsplan in de bijlage bij deze toelichting

Sprint 4

Oefen het geven van werkbegeleiding volgens plan

BBL en BOL met parttimestage:

Doe de BPV-activiteiten die passen bij het werkproces Werkbegeleiding geven (zie schoolinformatie BPV-2). Verzamel feedback van degene(n) die je begeleidt en van je eigen werkbegeleider (WB'er) met behulp van je werkbegeleidingsplan en de bullets met BPV-activiteiten.
Gebruik de feedback om van te leren.

BOL met fulltimestage:

Geef werkbegeleiding tijdens min. vier skillslessen in een jongerejaarsgroep, aan twee tot vier studenten uit de groep (oefengroepje). Dit betekent:

- a. Schrijf je in voor de skillslessen waarin je werkbegeleiding gaat geven en noteer dit op het rooster dat je hiervoor krijgt van je docent.
- b. Zodra je weet in welke groep/bij welke docent je mee gaat draaien in de lessen, neem je contact op met de docent om afspraken te maken over de leerlijn, leerstof en leermiddelen. Je gaat je hierop oriënteren.
- c. Assisteer bij min. vier skillslessen waarin jongerejaars handelingen oefenen incl. bijdragen aan het overdragen van kennis over een handeling, het geven van instructie en feedback tijdens het oefenen en het onder toezicht van de docent/instructeur aftekenen van handelingen.
- d. Richt je tijdens de lessen op een groepje van twee tot vier studenten (oefengroepje). Je hanteert de skillslabmethode.

Verzamel feedback op je handelen van degene aan wie je begeleiding geeft en van de skillsdocent.

Maak hierbij gebruik van het observatieformulier Werkbegeleiding in de bijlage van deze toelichting.

Laat minimaal 1 observatieformulier per les invullen met datum.

Gebruik de feedback om van te leren.

Evalueer de uitvoering met de skillsdocent.

Bereid het examen voor, d.w.z. de skillsles die volgt op de voorgaande lessen waarin jij zelfstandig werkbegeleiding gaat geven aan een oefengroepje:

- Lees hoofdstuk 4 van de reader Werkbegeleiding goed door.
- Bespreek met de skillsdocent:
 - in welke les je het examen gaat doen
 - over welke handeling/met welk protocol
 - het benodigde boek/hoofdstuk voor achtergrondinformatie
 - het oefengroepje waarop je je gaat richten.

Sprint 5

Vraag en krijg een GO voor het examen.

Controleer samen met je SLB'er en WB'er , met behulp van het GO/NO GO-formulier, of je voldoet aan de eisen voor de GO voor het examen.

Als je de GO krijgt, kan het examen in de vorm van een gedragsobservatie plaatsvinden.

Uitvoering, beoordeling en evaluatie van het examen

Sprint 6

Uitvoering, beoordeling en evaluatie van het examen

Voer het examen in de vorm van een gedragsobservatie uit. Zorg dat je voldoet aan de beoordelingscriteria die in het beoordelingsformulier staan.

De examinerator vult het beoordelingsformulier in, onderbouwt de beoordeling en bepaalt het beoordelingsresultaat.

Bespreek de gedragsbeoordeling.

Evalueer het examen.

De examineratoren en de beoordelingen die zij geven kunnen steekproefsgewijs gecontroleerd worden. Dat kan betekenen dat een externe steekproefnemer bij het examenmoment aanwezig is. Deze beoordeelt jou als examenkandidaat dus niet.

Bij de beoordeling zijn de regels in het addendum Examenregels in de studiewijzer van toepassing.

Bijlagen:

Casus Lotte

GO/NO GO-formulier voor examen Werkbegeleiding geven in de BPV

GO/NO GO-formulier voor examen Werkbegeleiding geven op school

Formulier Werkbegeleidingsplan

Observatieformulier Werkbegeleiding geven tijdens skills

Casus

Stagiaire Lotte

Lotte is tweedejaars verzorgende, die voor het eerste stage loopt in een kleinschalige woonvorm voor licht dementerende ouderen. Ze heeft het eerste jaar alleen theorie gehad. De stage gaat 20 weken duren. Lotte heeft veel zin in de stage en staat te trappelen om van alles te leren, maar ze ziet er ook tegenop. Hoehetzijn om in het echt iemand te helpen bij het wassen of naar het toilet gaan? Hoe moet ze reageren op iemand die onverwacht gaat huilen of boos wordt? En zal ze te maken krijgen met kritische familieleden? Past ze wel een beetje in het team? Van origine komt ze niet uit het noorden en het Gronings kan ze moeilijk verstaan. Zullen ze haar wel vertrouwen bij het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen? Bloeddruk meten en bloedsuiker en insuline prikken heeft ze bijvoorbeeld al gehad. Lotte hoopt dat ze de tijd krijgt om het op haar manier te doen, want ze kan er slecht tegen als er op haar vingers wordt gekeken en ze steeds te horen krijgt dat ze het niet goed doet.

Jij als werkbegeleider

Bij jou op de kleinschalige woonvorm is de stagiaire Lotte geplaatst. De leidinggevende heeft gevraagd of jij haar wilt begeleiden en je hebt aangegeven dat je dit wel wilt. Uit de kennismakingsbrief heb je opgemaakt dat Lotte in het tweede jaar zit en dat dit haar eerste stage is. Ze blijft 20 weken. Je hebt ook gezien dat de benamingen van de werkprocessen die ze moet leren, hetzelfde zijn als in jouw opleiding, maar de activiteiten, opdrachten en examens die ze moet doen, zijn anders. Je hebt je daar ondertussen in verdiept en het begint je wat duidelijker te worden.

Je hebt Lotte nu een paar diensten begeleid. Ze wil heel graag leren, maar je hebt het idee dat ze zichzelf soms voorbij loopt en teveel tegelijkertijd en helemaal zelf wil doen. Gisteren wilde ze mevrouw Jansen, die klaagde over hoofdpijn, uit zichzelf twee aspirientjes geven. Gelukkig hoorde je dat en kon jij dit tegenhouden. Vandaag ga je een introductiegesprek met haar voeren en het is wat jou betreft vooral belangrijk dat je stagiaire duidelijk heeft wat er in de eerste helft van deze stage van haar wordt verwacht (en wat niet).

Nadat in het introductiegesprek de wederzijdse verwachtingen zijn afgestemd, geeft Lotte aan dat ze zich in de eerste helft van de stage zal richten op de volgende werkprocessen/examens:

EX2 Biedt persoonlijke verzorging

EX8 Begeleidt een cliënt

Dit heeft ze netjes verwerkt in haar werkplan. Het werkplan geeft aan welke stage-activiteiten hier bij horen, deze moet ze door "gewoon" mee te werken uitvoeren. In het werkplan staat ook een stage-opdracht waarmee ze verdieping moet geven aan het leren van deze werkprocessen. Voor deze stage-opdracht moet ze voor een bewoner van de woonvorm de totale zorg verlenen, incl. bewaken/registreren van vitale functies en observeren/rapporteren over gedrag en hierover een verslag schrijven

niet zo goed. Lotte vergat een paar essentiële dingen, zoals het klaarleggen van zeep en de kleding. Tijdens het wassen heeft Lotte voor het eerst een bewoonster gewassen. Jij keek toe, hoewel Lotte hier merkbaar van baalde. Het ging wassen dekte ze de bewoonster niet toe. Mevrouw lag te bibberen in bed. Verder communiceerde zij weinig met de bewoonster. Ze vroeg bijvoorbeeld niet of mevrouw gewoon was haar gezicht met of zonder zeep te wassen en welke kleding ze graag wilde dragen. Ook praatte ze niet over "ditjes en datjes". Mevrouw ging daarom steeds met jou in gesprek en werd een beetje boos toen ze na het wassen geen crème op haar gezicht kreeg.

GO / NO GO-formulier voor examen Werkbegeleiding geven in de BPV

Naam student		Periode	
Studentnummer		Exameneenhe(i)d(en)	EXEE: EX14/22
Opleiding/Klas		Docent	
Om het examen te mogen uitvoeren, is voldaan aan de volgende eisen:		Paraaf bij akkoord docent school	Paraaf bij akkoord BPV-beg. instelling
Je hebt de voorbereidende theoretische opdrachten op voldoende niveau gedaan en de verwachting is dat je het examen succesvol kunt afronden.			NVT
Je hebt de voorbereidende PIT-opdracht op voldoende niveau gedaan en de verwachting is dat je het examen succesvol kunt afronden.			NVT
Je hebt de BPV-activiteiten en evt. BPV-opdrachten op voldoende niveau gedaan en de verwachting is dat je het examen succesvol af kunt ronden.		NVT	
Er ligt een duidelijke, uitvoerbare planning van het examen, die is gemaakt in overleg met je docent en BPV-begeleider. In de planning staan/staat: <ul style="list-style-type: none"> o Elk werkproces waarin je examen doet en per werkproces de examenopdracht(en) o Per examenopdracht: wanneer wordt deze uitgevoerd/ingeleverd? o Per examenopdracht: waar wordt deze uitgevoerd/ingeleverd, d.w.z. in de BPV of op school? Geef bij uitvoering in de BPV duidelijk de context aan (naam instelling, afdeling/team/groep, zorgsituatie). o Per examenopdracht: wie is de examinerator (volledige naam). 			
Oordeel:			
Aan alle bovenstaande eisen is voldaan.		GO	
		Datum:	
Aan één of meer eisen is niet voldaan. Verwerk de feedback binnen één week en vraag opnieuw een GO. Feedback:		NO GO	
		Datum:	
Naam en handtekening docent			
Naam en handtekening BPV-begeleider			

GO / NO GO-formulier voor examen Werkbegeleiding geven op school

Naam student		Periode	
Studentnummer		Exameneenhe(i)d(en)	EXEE: EX14/22
Opleiding/Klas		Docent	
Om het examen te mogen uitvoeren, is voldaan aan de volgende eisen:		Paraaf bij akkoord docent school	Paraaf bij akkoord VVV-docent
Je hebt de voorbereidende theoretische opdrachten op voldoende niveau gedaan en de verwachting is dat je het examen succesvol af kunt ronden.			NVT
Je hebt de voorbereidende PIT-opdracht op voldoende niveau gedaan en de verwachting is dat je het examen succesvol kunt afronden.			NVT
Je hebt werkbegeleiding gegeven bij min. vier VVV-lessen. Vul hieronder de datum en onderwerp van elke VVV-les in: Les 1: Les 2: Les 3: Les 4:		NVT	
Je werkbegeleiding voldeed aan de richtlijnen: 0 helpt bij het klaarzetten van materialen 0 helpt bij het opstarten van het oefenen 0 geeft correcte instructie m.b.v. de protocollen/de leerstof. 0 geeft feedback volgens de feedbackregels 0 corrigeert duidelijk bij ernstige fouten of ongewenst gedrag 0 helpt bij het opruimen van materialen en het lokaal		NVT	
Er ligt een duidelijke, uitvoerbare planning van het examen, die is gemaakt in overleg met je docenten. In de planning staat: o Elk werkproces waarin je examen doet en per werkproces de examenopdracht(en) o Per examenopdracht: wanneer wordt deze uitgevoerd/ingeleverd? o Per examenopdracht: waar wordt deze uitgevoerd/ingeleverd, d.w.z. in de BPV of op school? Geef bij uitvoering in de BPV duidelijk de context aan (naam instelling, afdeling/team/groep, zorgsituatie). o Per examenopdracht: wie is de examinerator (volledige naam).			
Oordeel:			
Aan alle bovenstaande eisen is voldaan.		GO	
		Datum:	
Aan één of meer eisen is niet voldaan. Verwerk de feedback binnen één week en vraag opnieuw een GO. Feedback:		NO GO	
		Datum:	
Naam en handtekening docent			
Naam en handtekening skillsdocent			

Formulier Werkbegeleidingsplan

Naam en functie student-werkbegeleider					
Wie ga je begeleiden, gericht op welke functie/beroep?					
Wat is de begin- en einddatum van de begeleidingsperiode?					
<p>Wat zijn de kenmerken van de beginsituatie van degene(n) die je gaat begeleiden? Denk aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opleiding/leerjaar • Persoonlijke kenmerken/Individuele afspraken • Leerstijl • Voorkennis • Aanwezige vaardigheden • Verwachte leer- en beroepshouding 		<p>Plannen:</p> <p>Wat betekent dit voor het geven van je werkbegeleiding?</p> <p>Benoem de begeleidingsactiviteiten.</p>		<p>Evaluatie:</p> <p>Hoe heb je werkbegeleiding afgestemd op de beginsituatie?</p> <p>Wat vond je goed gaan en wat kan beter in je rol als werkbegeleider?</p> <p>Wat betekende jouw begeleiding voor de voortgang van de student(en) of ontwikkeling van de medewerker(s)?</p>	
<p>Wat is het doel van de begeleiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verplicht te leren werkprocessen • Persoonlijke leerdoelen/ontwikkelpunten <p>Splits dit op naar de:</p> <ul style="list-style-type: none"> • intro- of inwerkfase • de werk/leerfase • de evaluatie- of beoordelingsfase. 		<p>Plannen:</p> <p>Wat betekent dit voor het geven van je werkbegeleiding in elke fase?</p> <p>Benoem de begeleidings- en beoordelingsactiviteiten.</p>		<p>Evaluatie:</p> <p>Hoe heb je werkbegeleiding afgestemd op de doelen in elke fase? Wat vond je goed gaan en wat kan beter in je rol als werkbegeleider?</p> <p>Wat betekende jouw begeleiding voor de voortgang van de student(en) of ontwikkeling van de medewerker(s)?</p>	

Naam:

Groep:

OBSERVATIEFORMULIER WERKBEGELEIDING GEVEN TIJDENS SKILLS		Waardering			
		Goed	Fout	Niet gedaan	NVT
Voorbereiding					
1	Heeft het geven van werkbegeleiding aan een oefengroepje tijdens het leren van een verzorgende of verpleegtechnische handeling voorbereid d.m.v. een begeleidingsplan / m.b.v. de skillslabmethode.				
2	Helpt bij klaarzetten van de materialen die nodig zijn.				
Uitvoering: Overdragen van kennis					
3	Leidt de te oefenen handeling in.				
4	Checkt wat de studenten al weten/kunnen.				
5	Vult kennis aan op niveau van de student m.b.v. protocol, leerboek(en) en praktijkvoorbeelden.				
6	Gebruikt passende hulpmiddelen bij uitleg en instructie, waaronder audiovisueel demonstratiemateriaal (filmpje).				
7	Geeft verduidelijkende uitleg bij het filmpje.				
8	Demonstreert de handeling zelf.				
9	Controleert d.m.v. vragen stellen of de studenten de vereiste kennis hebben.				
Uitvoering: Instrueren van handelingen					
10	Geeft studenten instructie over wijze van oefenen.				
11	Observeert studenten tijdens het oefenen en grijpt zo nodig in d.m.v.: 0 motiveren 0 stimuleren 0 controleren of en wat studenten leren 0 feedback geven 0 corrigeren.				
Afronding					
12	Houdt zich aan het begeleidingsplan, bewaakt de tijd en sluit het oefenen af.				
13	Geeft studenten gelegenheid voor het stellen van vragen.				
14	Evalueert het oefenen met de studenten.				
15	Tekent de aftekenkaarten van de studenten af.				
16	Ziet toe op het opruimen en zorgt dat het lokaal netjes achterblijft.				
Opmerkingen:					